

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1966-1967.

19 JANUARI 1967.

Voorstel van wet tot wijziging van artikel 30 van de gecoördineerde wetten op de inkomstenbelastingen.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het verschil dat de wetgever gemaakt heeft in de regelingen voor de werknemers en de zelfstandigen komt voor de laatstgenoemden helaas in hoofdzaak neer op een verzwaring van de lasten en een vermindering van de voordelen. En dit niet alleen op het gebied van de sociale zekerheid, maar ook op dat van de belastingen.

Aangezien volgens de beginselen die aan ons maatschappelijk bestel ten grondslag liggen iedereen gelijke rechten moet bezitten en in gelijke mate moet bijdragen in de lasten van de soevereiniteit, valt het wel te betreuren dat de toepassing van die beginselen in de praktijk beperkt bleef tot het burgerlijk en politiek gebied, terwijl zij zich toch ook had moeten uitstrekken tot het sociaal en fiscaal gebied.

Dit voorstel van wet wil bijdragen tot de gelijkgerichtheid door een anomalie uit onze belastingrecht te doen verdwijnen.

Het Hof van Cassatie heeft in een arrest van 25 januari 1966 naar de letter van de wet beslist dat de totale ontvangsten die in aanmerking komen bij het bepalen van de baten van vrije beroepen, ambten, of posten, de bedragen of voordelen in natura dienen te omvatten die uit hoofde van het beroep worden toegekend en met name de terugbetalingen van kosten en de verplaatsingsvergoedingen. Zo is inderdaad de strekking van artikel 30 van de gecoördineerde wetten betreffende de inkomstenbelastingen.

In zijn commentaar op dit arrest in de « Revue fiscale » (1966, blz. 57) heeft Cl. Parmentier deze toestand zeer terecht vergeleken met die van de werknemers ten einde te wijzen op het verschil in behandeling door de wet.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1966-1967.

19 JANVIER 1967.

Proposition de loi modifiant l'article 30 des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Les différences de régime auxquelles le législateur a soumis les salariés et les indépendants se caractérisent, hélas, essentiellement par un alourdissement des charges et une réduction des avantages au détriment de ces derniers. Ceci apparaît non seulement sur le plan de la sécurité sociale mais également sur le plan fiscal.

Alors que les principes fondamentaux qui régissent notre société veulent que chacun dispose de droits identiques et qu'il existe entre Belges une égalité dans la contribution aux charges de la souveraineté, il est regrettable que le champ d'application de ces règles ait, dans la pratique, été limité aux domaines civil et politique alors qu'il aurait dû s'étendre également aux domaines social et fiscal.

La présente proposition de loi a pour objet de contribuer à l'établissement de la parité qui s'impose, en corrigeant une anomalie de notre droit fiscal.

Dans un arrêt du 25 janvier 1966, la Cour de Cassation a décidé — en se référant strictement à la lettre de la loi — que les recettes totales qui servent à déterminer les profits des professions libérales, charges ou offices, comprennent obligatoirement les sommes ou avantages en nature attribués en raison de la profession, et notamment les remboursements de frais et les indemnités de déplacement. Tel est en effet la portée de l'article 30 des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus.

Commentant cet arrêt dans la Revue fiscale (1966, p. 57), Cl. Parmentier a fort justement comparé cette situation à celle des appointés, pour souligner les différences de traitement prévues par la loi.

Voor de werknemers omvatten de inkomsten die in aanmerking komen bij de berekening van hun belastbare baten, niet de vergoedingen voor bedrijfsuitgaven. Dit wordt uitdrukkelijk bepaald in artikel 26 van de wet : « de bezoldigingen van personen als bedoeld in artikel 20, 2° (d.w.z. de werknemers), omvatten de jaarwedden, lonen, vergeldingen, vergoedingen, met uitsluiting van die verleend voor bedrijfsuitgaven. »

De wetgever gaat dus uit van het vermoeden dat de bedragen die de werkgever betaalt wegens bedrijfsuitgaven, geen bedrijfsinkomsten voor de werknemer zijn, terwijl het omgekeerde vermoeden geldt voor de zelfstandige die van een klant een bedrag ontvangt als vergoeding voor zijn kosten of verplaatsingen.

Dit onderscheid heeft zware gevolgen met betrekking tot de bewijslast. Een werknemer die een vergoeding ontvangt voor bedrijfsuitgaven, hoeft het gebruik daarvan niet te verantwoorden om ze van zijn inkomsten te kunnen doen aftrekken bij de berekening van zijn belastbare baten. Het staat aan het bestuur dat deze vergoedingen wil belasten, het bewijs te leveren dat zij geheel of gedeeltelijk als een verkapte bezoldiging moeten worden beschouwd. Voor de zelfstandigen gaat het juist andersom. Hij die een vrij beroep, een ambt of een post heeft moet aantonen waarvoor hij de hem terugbetaalde bedragen heeft gebruikt. Wordt dit bewijs niet geleverd, dan worden zij « juris tantum » als baten beschouwd.

Het verschil dat tussen de werknemers en de zelfstandigen gemaakt wordt, is erg storend en schadelijk voor de laatstgenoemden. Zij moeten dezelfde vermoedens kunnen doen gelden als de werknemers.

H. LAHAYE.

**

VOORSTEL VAN WET

ENIG ARTIKEL.

Aan artikel 30 van het koninklijk besluit van 26 februari 1964 tot coördinatie van de wetbepalingen betreffende de inkomstenbelastingen wordt een lid toegevoegd, luidende als volgt :

« De bedragen, ontvangen als terugbetaling van kosten en als verplaatsingsvergoedingen, worden, behoudens tegenbewijs, vermoed geheel te zijn besteed voor bedrijfsuitgaven die aftrekbaar zijn bij de vaststelling van de belastbare baten ».

H. LAHAYE.

A. STRIVAY.

F. PARMENTIER.

N. MISEREZ.

L. MERCHERS.

En ce qui concerne les appointés, les revenus retenus pour le calcul de leurs profits imposables ne comportent pas les indemnités allouées pour dépenses professionnelles. C'est ce que précise expressément la loi qui porte en son article 26 que « les rémunérations des personnes visées à l'article 20, 2° (c'est-à-dire les salariés) comprennent les traitements, salaires, émoluments et indemnités, à l'exclusion de celles qui sont allouées pour dépenses professionnelles. »

Le législateur a donc présumé que les sommes payées par l'employeur pour dépenses professionnelles ne constituent pas un revenu professionnel dans le chef de l'appointé, alors qu'une présomption contraire joue au détriment de l'indépendant qui reçoit d'un client une indemnité ou un remboursement pour le dédommager de ses frais ou déplacements.

Cette distinction entraîne de lourdes conséquences en ce qui concerne la charge de la preuve. L'appointé qui perçoit des indemnités pour dépenses professionnelles ne doit pas justifier de leur emploi pour pouvoir les faire admettre en déduction de ses revenus lors de la détermination de ses bénéfices imposables. La preuve de ce que ces indemnités constitueraient en tout ou en partie une rémunération déguisée incombe à l'Administration si celle-ci entend la taxer. C'est, par contre, le régime inverse que l'on applique aux indépendants. Le titulaire d'une profession libérale, d'une charge ou d'un office doit faire la preuve de l'usage des indemnités qu'il a reçues. Si cette preuve n'est pas apportée, elles seront considérées « juris tantum » comme des profits.

Cette dissemblance entre le régime des appointés et celui des professions libérales est vexatoire et préjudiciable à ces dernières. Il importe de leur accorder le bénéfice des mêmes présomptions qu'aux salariés.

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE UNIQUE.

Il est ajouté à l'article 30 des lois coordonnées par l'arrêté royal du 26 février 1964 relatives aux impôts sur les revenus un alinéa rédigé comme suit :

« Les sommes perçues à titre de remboursement de frais et d'indemnités de déplacement sont présumées, sauf preuve contraire, avoir été entièrement affectées à des dépenses professionnelles déductibles pour la détermination des profits imposables. »